

بروزترین و برترین
سایت کنکوری کشور

WWW.KONKUR.INFO

Konkur
.info

<https://konkur.info>

خلاصه ای از درس های قبلی

تعریف علم منطق: دانشی که در پی جلوگیری از خطای اندیشه است.

فایده علم منطق: ۱- شناخت قواعد ذهن

۲- تشخیص عوامل لغزش و خطای

۳- کمک به دقت و سرعت تفکر

وظیفه منطق دانان: ۱- بررسی و شناخت خطاهای ذهن (مغالطه)

۲- دسته بندی خطاهای ذهن

۳- شناخت قواعد ذهن

<https://konkur.info>

ویژگی های علم منطق:

۱- ابزاری بودن (در خدمت سایر علم ها)

۲- مهارتی بودن (علاوه بر دانستن قواعد منطق باید آنها را به کار برد)

۱- جزئی: مفهومی که مصداق آن کاملاً مشخص است و قابلیت انطباق بر بیش از یک مورد را ندارد.

۲- کلی: مفهومی که قابلیت انطباق بر بیش از یک مورد را دارد که ممکن است واقعی یا فرضی باشد.

انواع رابطه مصادیق دو مفهوم کلی

۱- تساوی

۲- تباین

۳- عموم و خصوص مطلق

۴- عموم و خصوص من وجه

نکته: مفهوم کلی و رابطه میان آنها در بحث **تعریف و اقسام قضیه** کاربرد دارد.

تعریف : استفاده از صورهای معلوم برای شناخت صورهای مجهول

انواع تعریف

۱- تعریف لغوی

۲- تعریف به مثال

۳- تعریف تحلیلی

۱- تعریف به مفاهیم عام و خاص

۲- تعریف به سلسله اوصاف و ویژگی ها

شرایط تعریف : ۱- واضح بودن

۲- جامع بودن

۳- مانع بودن

۴- دوری نبودن

استدلال: استفاده از تصدیق های معلوم برای کشف و اثبات تصدیق مجهول

اقسام استدلال:

۱- استدلال تمثیلی: استدلالی که برای رسیدن به نتیجه از تشبیه و تمثیل استفاده می کند.

نقد تمثیل }
۱- توجه به وجوه اختلاف
۲- یافتن استدلال تمثیلی مخالف

۲- استدلال استقرایی: استدلالی که با بررسی چند مورد جزئی نتیجه و حکم کلی را بیان می کند.
استنتاج بهترین تبیین

۳- استدلال قیاسی: استدلالی که با توجه به یک حکم کلی نتیجه ای جزئی را اثبات می کند.

انواع قیاس }
قیاس اقترانی
قیاس استثنایی

کاربردهای استدلال: ۱- درک حقیقت

۲- اقناع دیگران

۳- غلبه بر دیگران

انواع مغالطه که تا کنون یاد گرفته اید:

۱- مغالطه اشتراک لفظ

۲- مغالطه توسل به معنای ظاهری

۵- مغالطه ابهام در عبارت

۷- مغالطه تعریف غلط

۹- مغالطه تعمیم شتابزده

۲- مغالطه بار ارزشی کلمات

۴- مغالطه نگارشی

۶- مغالطه تعریف دوری

۸- مغالطه تمثیل اشتباه

۱۰- مغالطه استدلال دوری

اگر بتوانی از دنیای اطرافت برای هرکدام از آنها یک مثال پیدا کنی؛ پس آنها را خوب فهمیده ای.

درس ششم

به جمله های زیر دقت کنید:

- (۱) روش تدریس معکوس یک روش جدید در یادگیری است.
 - (۲) آیا از امتحان منطق راضی بودید؟
 - (۳) ای کاش انسان ها قدر خدا را می دانستند.
 - (۴) همه دانش آموزان باید فیلم های درس ششم را ببینند.
- به نظر شما این جمله ها چه فرقی با هم دارند؟؟؟؟؟

جمله شماره (۱) خبری از عالم خارج می دهد ، اما بقیه جمله ها تمایلات و احساسات و خواسته های ما را بیان می کنند.

به این دو جمله دقت کنید:

(۱) هوای پاک برای حیات انسان ها لازم است.

(۲) دولت آمریکا و اسرائیل خیرخواه ملت ایران هستند.

این دو جمله خبری هستند اما با هم تفاوت دارند.

آیا می توانید حدس بزنید تفاوت آنها چیست؟؟؟؟؟؟؟؟

بله درست حدس زدید ؛ جمله اول صادق و جمله دوم کاذب است.

صادق: مطابقت با واقعیت(عالم خارج)
کاذب: مطابقت نداشتن با واقعیت(عالم خارج)

خبری
انشایی

جمله

جمله خبری: جمله های با معنایی که درباره عالم واقعیت(خارج) خبر می دهند که ممکن است درست(صادق) یا نادرست(کاذب) باشند.

جمله انشایی: جمله هایی که از عالم خارج خبر نمی دهند بلکه تمایلات ، احساسات و خواسته ها و اموری از این دست را مطرح می کنند. لذا نمی توان آنها را صادق یا کاذب دانست.

به نظر شما در بحث استدلال کدام یک از جمله های انشایی یا خبری استفاده می شود؟

بله جمله های خبری یا قضیه

چرا؟

از آنجا که وظیفه منطق جلوگیری از خطای اندیشه است و خطا در جمله های خبری اتفاق می افتد، پس در منطق فقط از جمله های خبری استفاده می شود.

اقسام قضیه

- (۱) استدلال مهم ترین فعالیت ذهن است.
- (۲) اگر درست استدلال کنیم ، دچار خطای ذهن نمی شویم.

چه تفاوتی بین این دو جمله هست؟؟؟؟؟

در قضیه اول **بدون هیچ شرطی** چیزی را به چیز دیگری نسبت داده ایم.

در قضیه دوم برای نسبت دادن چیزی به چیز دیگر از **شرط** استفاده کرده ایم.

حمله : قضیه ای که در آن به ثبوت یا نفی چیزی برای چیزی
حکم می شود. (بدون شرط)
مثال: هر انسان تلاشگری موفق می شود.
شرطی : قضیه ای که در آن به اتصال یا انفصال میان دو نسبت
حکم می شود.
مثال: اگر تلاش کنی، موفق می شوی.

قضیه

قضیه حملی

اجزای قضیه حملی:

(۱) ایران کشور عزیز ما است.
موضوع محمول رابطه (نسبت)
نهاد مسند فعل ربطی (اجزای قضیه در ادبیات)

در مثال زیر اجزای قضیه را مشخص کنید.

(۲) انسان اندیشمند عجول نیست.
موضوع محمول رابطه (نسبت)

✓ در قضیه شماره ۱ رابطه مثبت یا ایجابی است. این قضیه را **موجبه** می نامند.

✓ در قضیه شماره ۲ رابطه منفی یا سلبی است. این قضیه را **سالبه** می نامند.

توجه توجه

موضوع : چیزی که در باره آن خبری می دهیم.
محمول : خبری که درباره موضوع داده می شود.

موضوع و محمول را در قضیه زیر مشخص کنید.

منطق علم سنجشگری است.

موضوع محمول

موجبه : الف ب است.

کیفیت قضیه

قضیه حملی

سالبه : الف ب نست.

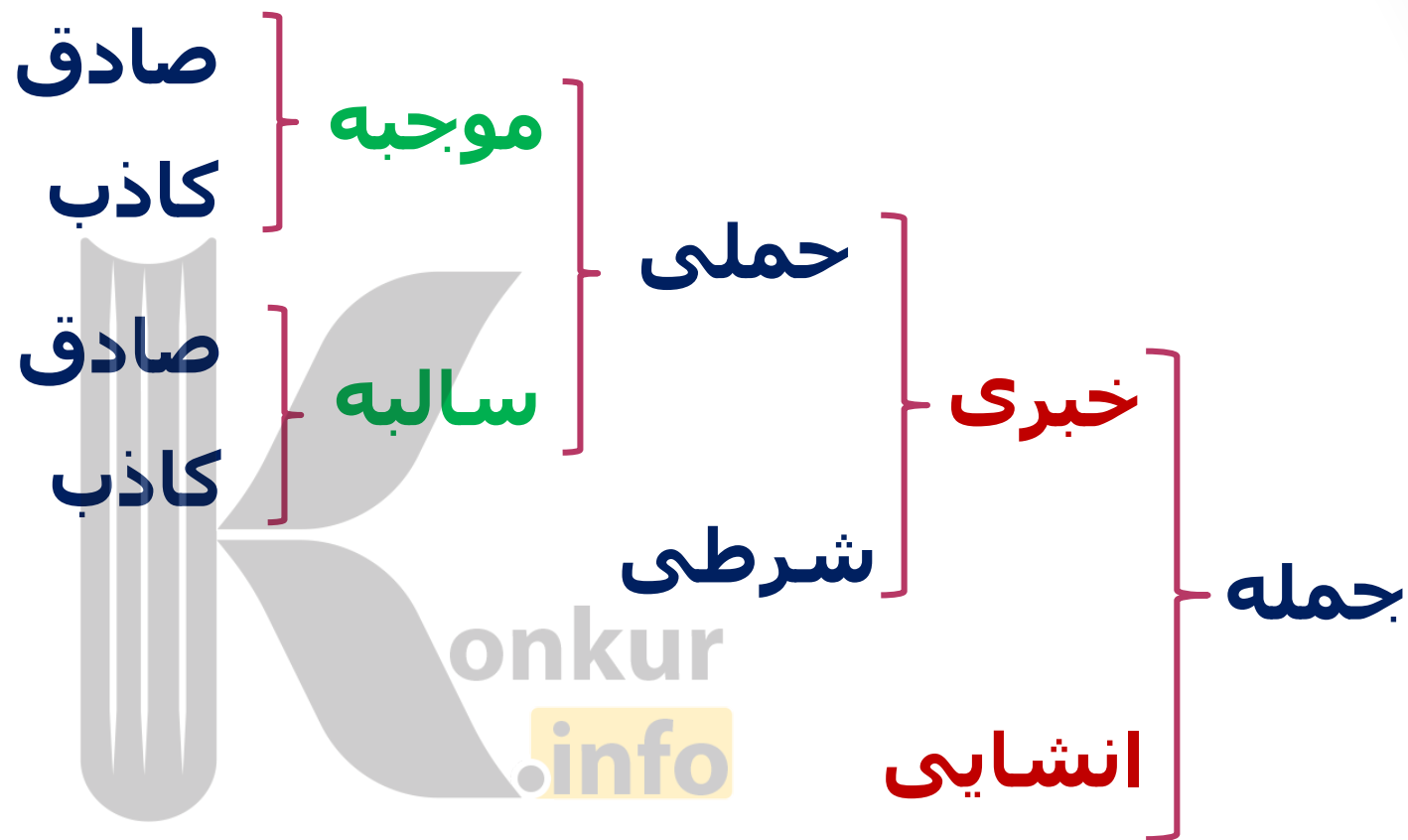
کیفیت قضیه

همه جمله های خبری که در مکالمات روزمره به کار می رود باید در یکی از این دو قالب قرار گیرد.

مثال : قرآن ۱۱۴ سوره دارد. ← قرآن دارای ۱۱۴ سوره است.

برای مطالعه بیشتر به صفحه ۶۱ کتاب درسی مراجعه شود.

تمرین صفحه ۶۱ انجام شود.

درس نهم منطق

جلسه دوم

انقسام قضایای حملی

<https://konkur.info>

اقسام قضایای حملی

(۱) فارابی از منطق دانان بزرگ مسلمان است
جزیی

(۲) بعضی کتاب ها مفید نیستند.
کلی

(۳) این درس ، درس مهمی است.
جزیی

(۴) هر انسانی متفکر است.
کلی

با توجه به **موضوع** قضیه ، چه تفاوتی میان قضایای بالا وجود دارد؟؟؟؟؟

شخصیه : قضیه ای که موضوع آن یک مفهوم **جزیی** است.

محصوره : قضیه ای که موضوع آن یک مفهوم **کلی** است.

قضیه حملی

اجزای قضیه محصوره

سور: قیدی که بر سر قضیه می آید و دامنه مصادیق موضوع را تعیین می کند.

سور بیانگر **کمیت** قضیه است

دامنه مصادیق موضوع

جزیی باشد : قضیه شخصی است.

موضوع قضیه

کلی باشد : قضیه محصوره است.

بعضی باشد : قضیه **جزیی** است.

سور قضیه محصوره

هر یا هیچ باشد : قضیه **کلی** است.

نکته : جزیی و کلی بودن (**سور قضیه**) مربوط به مصادیق موضوع است، با

جزیی و کلی بودن (**موضوع قضیه**) که مربوط به مفهوم موضوع است، متفاوت

است و تنها در لفظ اشتراک دارند.
<https://konkur.info>

اقسام قضایای محصوره

سالبه	موجبه	
هیچ الف ب نیست	هر الف ب است	دارای سور کلی
بعضی الف ب نیست	بعضی الف ب است	دارای سور جزئی

نکته : **سور** بیانگر **کمیت** قضیه و **رابطه** (نسبت) بیانگر **کیفیت** قضیه است .

رابطه }
موجبه : است
سالبه : نیست

سور }
کلی : هر / هیچ
جزئی : بعضی

با توجه به جدول اسلاید قبلی نام **قضایای محصوره** زیر را بگویید.

موجبه کلی	هر الف ب است.
موجبه جزئی	بعضی الف ب است.
سالبه کلی	هیچ الف ب نیست.
سالبه جزئی	بعضی الف ب نیست.

قضایای حملی در یک نگاه

بروزترین و برترین
سایت کنکوری کشور

WWW.KONKUR.INFO

Konkur
.info

<https://konkur.info>